Gemeente Gorinchem

Schriftelijke vragen 2026 Z/26/816157 /D-1054193

Formulier voor het beantwoorden van schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 51 van het **Reglement van Orde** voor de vergadering van de raad van de gemeente **Gorinchem**.

Schriftelijke vragen van Dhr. De Munnik van de fractie PRO Gorinchem inzake LHBTIQ+ acceptatie onder jongeren in Gorinchem, d.d. 29 september 2026.

Motivatie
Op 15 oktober 2020 nam de gemeenteraad van Gorinchem een motie aan waarmee werd beoogd een impuls te geven aan de sociale acceptatie, veiligheid en zichtbaarheid van LHBTIQ+-personen in Gorinchem. Naar aanleiding daarvan werd Gorinchem Regenboogstad.
De aanleiding voor deze vragen is de recente berichtgeving over de ontwikkeling van de acceptatie van LHBTIQ+-personen onder jongeren. Uit het in september 2026 verschenen HBSC-onderzoek van Universiteit Utrecht en het Trimbos-instituut blijkt dat de positieve houding tegenover homoseksualiteit onder jongeren in het voortgezet onderwijs tussen 2021 en 2025 aanzienlijk is afgenomen. Ook eerder onderzoek en berichtgeving wijzen op zorgen over de ontwikkeling van LHBTIQ+-acceptatie onder jongeren.
Tegelijkertijd is niet zonder meer vast te stellen dat landelijke ontwikkelingen één-op-één gelden voor Gorinchem. Daarom heeft de PRO-fractie de volgende vragen aan het college:

VRAGEN
1 Herkent het college de landelijke ontwikkeling van een afnemende acceptatie van LHBTIQ+-personen onder jongeren en ziet het college aanleiding om te veronderstellen dat deze ontwikkeling ook in Gorinchem speelt?

2 Beschikt het college over lokale gegevens, signalen of onderzoeken waaruit blijkt hoe het momenteel gesteld is met de discriminatie en acceptatie van LHBTIQ+-personen onder jongeren in Gorinchem? Zo ja, kan de raad deze informatie ontvangen?

3 Heeft het college hierover contact met de middelbare scholen en andere onderwijsinstellingen in Gorinchem? Zo ja, welke signalen ontvangt het college van scholen over LHBTIQ+-acceptatie, discriminatie, pesten of sociale veiligheid?

4 Welke activiteiten worden binnen het Gorinchemse onderwijs ingezet om de sociale acceptatie en veiligheid van LHBTIQ+-leerlingen te bevorderen? Is het college bereid om samen met onderwijsinstellingen, GSA's en belangenorganisaties te onderzoeken of aanvullende maatregelen nodig zijn en de raad hierover vóór eind 2026 te informeren?

5 In hoeverre werkt de gemeente samen met organisaties zoals COC, Radar en andere lokale of regionale organisaties die zich bezighouden met LHBTIQ+-emancipatie, discriminatie en sociale veiligheid?

6 Welke concrete activiteiten of projecten heeft de gemeente sinds het aannemen van de motie Regenboogstad op 15 oktober 2020 ondersteund die specifiek gericht waren op jongeren en LHBTIQ+-acceptatie? Kan het college daarbij aangeven welke doelgroepen zijn bereikt en wat de resultaten daarvan waren?

7 Worden jongeren zelf betrokken bij het vormgeven van het beleid rond LHBTIQ+-acceptatie en sociale veiligheid? Zo ja, op welke manier? Zo nee, is het college bereid jongeren hier nadrukkelijker bij te betrekken?

8 Is het huidige beleid van Gorinchem als Regenboogstad volgens het college voldoende toegerust op de ontwikkelingen die uit recente onderzoeken naar voren komen? Zo ja, waaruit blijkt dat? Zo nee, welke aanvullende maatregelen zijn volgens het college nodig?

Stadhuisplein 1
Postbus 108 / 4200 AC Gorinchem
Telefoon: 14 0183
gemeente@gorinchem.nl

9 Kan het college de gemeenteraad informeren over de huidige doelstellingen, activiteiten en beschikbare middelen binnen het Gorinchemse regenboogbeleid en specifiek aangeven welk deel daarvan gericht is op jongeren?

10 Is het college bereid om de gemeenteraad periodiek te informeren over de voortgang van het Regenboogbeleid, waarbij specifiek aandacht wordt besteed aan de positie, acceptatie en veiligheid van LHBTIQ+-jongeren in Gorinchem?

Antwoorden van burgemeester en wethouders d.d. 27 oktober 2026:

1 Herkent het college de landelijke ontwikkeling van een afnemende acceptatie van LHBTIQ+-personen onder jongeren en ziet het college aanleiding om te veronderstellen dat deze ontwikkeling ook in Gorinchem speelt?

Ja, het college herkent de landelijke signalen dat de acceptatie van LHBTIQ+-personen onder jongeren onder druk staat en neemt deze serieus. Op basis van de beschikbare lokale gegevens kan echter niet worden vastgesteld dat deze ontwikkeling zich in dezelfde mate in Gorinchem voordoet.
Wel onderstrepen deze signalen het belang van blijvende aandacht voor inclusie, respect en sociale veiligheid. Binnen de ISV-opgave Betrokken Gorinchem zetten wij in op een samenleving waarin iedereen zich welkom, veilig en geaccepteerd voelt. Het bevorderen van tolerantie en respectvolle omgang met verschillen is daarom voor het komende jaar benoemd als specifiek accent binnen deze opgave.

2 Beschikt het college over lokale gegevens, signalen of onderzoeken waaruit blijkt hoe het momenteel gesteld is met de discriminatie en acceptatie van LHBTIQ+-personen onder jongeren in Gorinchem? Zo ja, kan de raad deze informatie ontvangen?

De gemeente beschikt niet over representatieve lokale gegevens die specifiek inzicht geven in de acceptatie van LHBTIQ+-personen onder jongeren in Gorinchem. Wel zijn er gegevens beschikbaar over discriminatie, inclusie en sociale veiligheid in bredere zin.
Uit de Burgerpeiling 2025 blijkt dat 20% van de respondenten in de afgelopen twaalf maanden één of meer vormen van discriminatie heeft ervaren. Discriminatie op basis van seksuele geaardheid werd daarbij door 2% van de respondenten genoemd. Ten opzichte van de vorige meting is het aandeel inwoners dat discriminatie ervaart toegenomen.
Daarnaast ontvangt de gemeente signalen via onder meer onderwijsinstellingen, jongerenwerk, het Sociaal Team, RADAR, het COC en andere maatschappelijke partners. Deze signalen bevestigen het belang van blijvende aandacht voor inclusie, respect en sociale veiligheid. Tegelijkertijd bieden zij geen volledig of representatief beeld van de situatie van LHBTIQ+-jongeren in Gorinchem.
De beschikbare gegevens en signalen onderstrepen wel het belang van de inzet binnen de ISV-opgave Betrokken Gorinchem. Daarom is het bevorderen van tolerantie, respect voor verschillen en inclusie voor het komende jaar benoemd als specifiek accent binnen deze opgave. De resultaten van de Burgerpeiling zijn openbaar beschikbaar via Waarstaatjegemeente.

3 Heeft het college hierover contact met de middelbare scholen en andere onderwijsinstellingen in Gorinchem? Zo ja, welke signalen ontvangt het college van scholen over LHBTIQ+-acceptatie, discriminatie, pesten of sociale veiligheid?

Ja, de gemeente onderhoudt contact via de beleidsterreinen onderwijs, sociaal domein en veiligheid contact met de onderwijsinstellingen in Gorinchem. Onderwerpen als sociale veiligheid, mentale gezondheid, pesten, discriminatie en respect komen binnen deze samenwerking aan de orde. Er zijn bij het college op dit moment geen signalen bekend over LHBTIQ+-acceptatie, discriminatie, pesten en/of sociale veiligheid.
Signalen over deze onderwerpen worden in beginsel door de school zelf, bijvoorbeeld op Campus Noord, opgepakt en, als dit nodig is, besproken met de betrokken partners.

4 Welke activiteiten worden binnen het Gorinchemse onderwijs ingezet om de sociale acceptatie en veiligheid van LHBTIQ+-leerlingen te bevorderen? Is het college bereid om samen met onderwijsinstellingen, GSA's en belangenorganisaties te onderzoeken of aanvullende maatregelen nodig zijn en de raad hierover vóór eind 2026 te informeren?

Binnen en rond het onderwijs worden activiteiten ingezet die bijdragen aan een veilig, respectvol en inclusief klimaat voor alle leerlingen. Vanuit het uitvoeringsprogramma Betrokken Gorinchem gaat het onder meer om de jaarlijkse Maand van Respect, Respectboxen en gastlessen voor scholen. Daarnaast zijn er activiteiten rond mentale gezondheid, groepsdruk, online gedrag en sociale veiligheid. Ook heeft het COC nauw contact met de GSA's.
Het college is bereid om in de bestaande contacten met onderwijsinstellingen, GSA's en belangenorganisaties te bespreken of de huidige inzet voldoende aansluit bij de actuele ontwikkeling. Gelet op de korte periode tot eind 2026 wordt de raad in 2027 geïnformeerd over de uitkomst van deze inventarisatie en eventuele vervolgstappen.

5 In hoeverre werkt de gemeente samen met organisaties zoals COC, Radar en andere lokale of regionale organisaties die zich bezighouden met LHBTIQ+-emancipatie, discriminatie en sociale veiligheid?

De gemeente werkt samen met organisaties die zich inzetten voor inclusie, antidiscriminatie en sociale veiligheid. RADAR vervult de wettelijke functie van antidiscriminatievoorziening. In het uitvoeringsprogramma Betrokken Gorinchem is daarnaast de vorming van het lokale partnernetwerk Gorinchem Inclusief opgenomen. Daarbij worden onder andere RADAR, COC, GGD, scholen en wijkpartners genoemd.
Het doel van deze samenwerking is om signalen beter te delen, discriminatie herkenbaar en meldbaar te maken en activiteiten rond dialoog, ontmoeting en inclusie beter op elkaar af te stemmen.

6 Welke concrete activiteiten of projecten heeft de gemeente sinds het aannemen van de motie Regenboogstad op 15 oktober 2020 ondersteund die specifiek gericht waren op jongeren en LHBTIQ+-acceptatie? Kan het college daarbij aangeven welke doelgroepen zijn bereikt en wat de resultaten daarvan waren?

Sinds het aannemen van de motie heeft de gemeente activiteiten ondersteund die bijdragen aan LHBTIQ+-acceptatie onder jongeren. De meest direct op jongeren gerichte inzet vindt plaats via het COC, scholen, jongerenwerk en de Maand van Respect.

<u>Activiteiten specifiek gericht op jongeren en acceptatie</u>

- Binnen de jaarlijkse Maand van Respect worden Respectboxen van de Respectfoundation (waar Gorinchem bij aangesloten is als Respectgemeente) en activiteiten aangeboden aan scholen, sportverenigingen en het jongerenwerk. Ook vinden gastlessen en dialogen plaats. De eerste week richt zich in het bijzonder op jongeren vanaf groep 7 van het basisonderwijs tot en met het derde leerjaar van het voortgezet onderwijs. Centraal staan respect, empathie, inclusie en het voorkomen van uitsluiting.
- Verschillende Gorcumse scholen hebben GSA's en besteden aandacht aan Paarse Vrijdag, bijvoorbeeld met lessen, gastlessen en andere activiteiten rond seksuele oriëntatie en genderidentiteit. De gemeente ondersteunt de zichtbaarheid hiervan onder meer door jaarlijks de regenboogvlag te hijsen.
- Binnen de Maand van Respect komen LHBTIQ+-thema's ook terug in bijvoorbeeld filmvertoningen en themalessen.

<u>Bredere activiteiten rond LHBTIQ+-acceptatie en inclusie</u>
Daarnaast ondersteunt de gemeente activiteiten voor de bredere LHBTIQ+-gemeenschap, waaraan ook jongeren kunnen deelnemen. Daarbij wordt niet altijd gekozen voor een afzonderlijk aanbod

per leeftijdsgroep. Juist ontmoeting tussen verschillende groepen en generaties kan bijdragen aan het delen van ervaringen, wederzijds begrip en acceptatie.
Voorbeelden zijn de Gorinchem Pride, de regenboogbanken/het regenboogpad, de tentoonstellingen *Legale Liefde* en *Oud Roze* van Stichting Open Mind, activiteiten van het COC (waaronder specifieke bijeenkomsten voor jongeren) en activiteiten tegen discriminatie en stigma.

Bereik en resultaten
Het bereik en de resultaten zijn niet afzonderlijk geregistreerd. Daarom kunnen hierover geen betrouwbare aantallen of meetbare effecten worden genoemd.

7 Worden jongeren zelf betrokken bij het vormgeven van het beleid rond LHBTIQ+-acceptatie en sociale veiligheid? Zo ja, op welke manier? Zo nee, is het college bereid jongeren hier nadrukkelijker bij te betrekken?

Jongeren worden via scholen, jongerenwerk en projecten binnen de pedagogische basis betrokken bij onderwerpen die hun ontwikkeling, mentale gezondheid en sociale veiligheid raken. Er is op dit moment geen afzonderlijke, structurele participatievorm uitsluitend voor het lokale LHBTIQ+-beleid.
Het college vindt het belangrijk dat jongeren zelf worden betrokken bij eventuele vervolgstappen. Bij de inventarisatie wordt daarom bekeken hoe jongeren, waaronder LHBTIQ+-jongeren en GSA's, op een veilige en passende manier hun ervaringen en behoeften kunnen inbrengen.

8 Is het huidige beleid van Gorinchem als Regenboogstad volgens het college voldoende toegerust op de ontwikkelingen die uit recente onderzoeken naar voren komen? Zo ja, waaruit blijkt dat? Zo nee, welke aanvullende maatregelen zijn volgens het college nodig?

De ISV en het uitvoeringsprogramma Betrokken Gorinchem bieden een actuele en brede basis. Het beleid richt zich op tolerantie, wederzijds respect, antidiscriminatie, ontmoeting, bewustwording van stigma's en het tegengaan van polarisatie. Ook zijn concrete acties opgenomen, zoals de Maand van Respect, gastlessen, het zichtbaar maken van meldpunten, trainingen voor professionals en de ontwikkeling van Gorinchem Inclusief.
De landelijke ontwikkeling vraagt wel om toetsing van de lokale uitvoering. Het college wil daarom niet op voorhand concluderen dat aanvullende maatregelen wel of niet nodig zijn. Op basis van de inventarisatie met scholen, jongeren, GSA's en belangenorganisaties wordt beoordeeld of aanscherping nodig is, specifiek voor jongeren en LHBTIQ+-acceptatie.

9 Kan het college de gemeenteraad informeren over de huidige doelstellingen, activiteiten en beschikbare middelen binnen het Gorinchemse regenboogbeleid en specifiek aangeven welk deel daarvan gericht is op jongeren?

De doelstellingen zijn ingebed in de ISV. De kern is een veilige en inclusieve stad waarin iedereen zich welkom voelt, inwoners gelijkwaardig en respectvol met elkaar omgaan en discriminatie niet wordt getolereerd. Activiteiten zijn opgenomen in meerdere uitvoeringsprogramma's, met het zwaartepunt bij Betrokken Gorinchem. Voor jongeren zijn onder meer de Respectboxen, gastlessen, schoolgerichte activiteiten en gesprekken na incidenten rond discriminatie relevant.

Op basis van de huidige administratie kan er geen betrouwbaar afzonderlijk bedrag voor LHBTIQ+-jongeren worden genoemd. Er lopen een aantal subsidie- en opdrachtlijnen met twee organisaties die zich inzetten voor de belangen van LHBTIQ+ personen in het algemeen. Het COC ontvangt jaarlijks een bedrag van €6.000. Stichting RADAR heeft in 2026 een subsidie van € 41.960 gekregen. Vanaf 1 januari 2027 wordt de dienstverlening uitgevoerd op basis van de aanbesteding voor € 42.951 (€ 24.599 meldpunt en registratie, € 12.885 preventie en € 5.466 voor extra versterking van de aanpak van discriminatie). Dit bedrag komt uit een rijksbijdrage en kan per jaar verschillen op basis van het aantal inwoners. Ook activiteiten uit reguliere budgetten en inzet van partners kunnen bijdragen aan de doelstellingen.

10 Is het college bereid om de gemeenteraad periodiek te informeren over de voortgang van het Regenboogbeleid, waarbij specifiek aandacht wordt besteed aan de positie, acceptatie en veiligheid van LHBTIQ+-jongeren in Gorinchem?

Ja. Het college vindt het van belang dat de raad wordt geïnformeerd over relevante ontwikkelingen op het gebied van inclusie, discriminatie en sociale veiligheid, waaronder de positie van LHBTIQ+-jongeren. Waar mogelijk sluiten we hiervoor aan bij bestaande momenten waarop de raad wordt geïnformeerd over de uitvoering en monitoring van de ISV.
In 2027 verkennen we op welke wijze relevante gegevens en signalen over de positie, acceptatie en veiligheid van LHBTIQ+-jongeren structureel kunnen worden betrokken bij de monitoring van de ISV en de informatievoorziening aan de raad.
De beschikbare kwantitatieve gegevens en kwalitatieve signalen van onder andere jongeren, scholen, RADAR en andere partners worden daarbij in samenhang bezien. Hierbij houden we rekening met privacy, kleine aantallen en de beperkte mogelijkheden om lokale gegevens specifiek uit te splitsen naar LHBTIQ+-jongeren.

Burgemeester en wethouders van Gorinchem,

de secretaris,

ValidSigned door Heleen Kromkamp
op 27-10-2026

de burgemeester,

ValidSigned door Reinie Melissant
op 28-10-2026